

Kenmerk 2008 T 2

2008T002

Datum advies: 4 augustus 2008

De Beoordelings- en Adviescommissie (verder ook: BAC) van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht geeft het volgende advies inzake de klacht van:

geboren op
wonende te
klager,

tegen:

geboren op
wonende te
emeritus pastoor,
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna te noemen de aangeklaagde.

1. De procedure.

Het klaagschrift is eind maart 2008 ontvangen. Aangeklaagde heeft een verweerschrift met een bijlage ingediend, gedateerd 15 mei 2008. Vervolgens heeft op 23 juni 2008 te 's-Gravenhage een zitting achter gesloten deuren plaatsgevonden. Partijen zijn verschenen en hebben hun standpunten in aanwezigheid van elkaar mondeling toegelicht. Klager werd vergezeld van zijn partner, . Aangeklaagde werd begeleid door de heer

2. De klacht

Klagers thuissituatie was allesbehalve gelukkig. Klagers moeder is overleden toen klager twee jaar oud was. Hierna is zijn vader hertrouwd. Het leven van klager bij zijn vader en

stiefmoeder was voor klager ondraaglijk. Aangeklaagde was op dat moment pastoor in

Hij heeft zich het lot van klager aangetrokken. Uiteindelijk is klager bij aangeklaagde in huis komen wonen in de pastorie in . Klager was toen ongeveer twaalf jaar oud. In het kader van psychologische begeleiding van klager naar aanleiding van diens ervaringen thuis startte aangeklaagde met het aanraken, omhelzen en strelen van klager. Klager moest immers ook op lichamelijk gebied ervaren om geliefd te worden. Deze aanrakingen gingen steeds verder en leidden tot een vast ritueel voor het slapengaan. Op een gegeven moment vroeg aangeklaagde ook of klager aan zijn tepels wilde zuigen. Toen aangeklaagde korte tijd later een tongzoen gaf, heeft klager uiteindelijk zelf een einde gemaakt aan deze handelingen. Voorgaande handelingen, die zoals klager ter zitting aangaf ongeveer drie weken hebben geduurd, zijn daarna niet meer voorgekomen. Aangeklaagde heeft nooit de genitaliën van klager betast of zijn genitaliën door klager laten betasten. Wél bleef hij daarna nog wel afwijkend gedrag vertonen, zoals rare suggesties doen. Klager heeft zich vier jaar bekeken gevoeld.

Het misbruik door aangeklaagde heeft altijd een grote rol gespeeld in het leven van klager. Klager heeft lange tijd grote moeite gehad met het vertrouwen van volwassenen. Ook vertoonde klager agressief gedrag. Klager is tot zijn achttiende (tot) bij aangeklaagde in huis blijven wonen. Ook nadien heeft aangeklaagde (ook in financiële zin door middel van een jaarlijkse toelage) voor klager en diens zussen gezorgd. Tot de dag van vandaag is aangeklaagde een soort pater familias voor de zussen van klager.

De misbruiksituatie is onlangs weer opgerakeld. Klager is in verband daarmee door zijn huisarts doorverwezen voor een zogenaamde PTSS-behandeling. De kosten hiervan kan hij echter niet betalen.

Klager is er niet op uit om wraak te nemen op aangeklaagde, maar klager wil erkenning van het misbruik door aangeklaagde. Dit zal hem rust geven en het gevoel dat hij weer door kan met zijn leven. Het doel van de klacht is niet een geldelijke genoegdoening, hoewel klager wel graag de kosten van een PTSS-behandeling vergoed zou willen zien.

3. Het standpunt van aangeklaagde.

Klager heeft een moeilijke jeugd gehad en werd thuis ook mishandeld. Op de RK-lagere school vertoonde klager gedragsproblemen. Aangeklaagde heeft zich het lot van klager aangeetrokken en hem uiteindelijk in huis genomen. Ook de tweelingzus van klager is bij aangeklaagde in huis gekomen, dit alles met instemming van de voogdijraad. De schoolresultaten van klager verbeterden spectaculair. Aangeklaagde is er trots op dat klager uiteindelijk aan de universiteit de studie kunstgeschiedenis heeft voltooid. Jammer genoeg heeft klager nooit een vaste baan gehad.

Aangeklaagde heeft altijd contact gehouden met klager, hem begeleid bij zijn echtscheiding en heeft hem steeds financieel bijgestaan. Ook met de zussen van klager heeft aangeklaagde nog veel contact.

Aan de huidige klacht is een chantagepoging vooraf gegaan. Aangeklaagde vindt dit verschrikkelijk. Misschien hangt dit samen met een psychische ziekte van klager. Omdat het met klager bij aangeklaagde thuis zo goed ging is aangeklaagde er erg verbaasd over dat klager na 37 jaar tot de ontdekking komt dat hij seksueel is misbruikt. Dit wordt door aangeklaagde ontkend. Wat door klager wordt beweerd is, voorzover aangeklaagde weet, volkomen onwaar. Een kameraadschappelijke knuffel kan wel gebeurd zijn, maar het tongzoenen wordt ontkend. Aangeklaagde heeft ter zitting gezegd: "Van alles wat ik nu hoor weet ik niets; dit is mij volkomen vreemd. Ik moet dit dus ontkennen. Mijn geheugen mankeert volgens mij niets, maar een mens kan misschien iets verdringen of vergeten."

4. De beoordeling

4.1 Vooropgesteld wordt dat de BAC alleen dient te adviseren over het gestelde seksueel misbruik. Andere problemen in klagers jeugd, die mogelijk mede zijn huidige problemen veroorzaken, dienen in beginsel buiten beschouwing te blijven. Hiervan uitgaande oordeelt de BAC als volgt.

4.2 De lezing van beide partijen komt overeen op het punt van de moeilijke thuissituatie van klager, het feit dat hij vervolgens op twaalf-jarige leeftijd bij aangeklaagde in huis is gekomen en dat aangeklaagde hem op vele gebieden heeft begeleid en geholpen (ook in financiële zin). Verder staat vast dat aangeklaagde klager wel eens heeft geknuffeld, maar naar zijn zeggen niet meer dan een vader pleegt te doen. Van als seksueel misbruik te omschrijven contacten, zoals klager omschrijft, weet aangeklaagde zich naar zijn zeggen niets meer te herinneren. Opvallend is dat deze wijze van ontkenning weinig overtuigend overkomt. Het geheugen van aangeklaagde is nog uitstekend. Dit blijkt uit de gedetailleerde beschrijving van de toenmalige periode, terwijl aangeklaagde dit ook zelf erkent. Indien er niets is voorgevallen valt niet in te zien waarom deze ontkenning zo aarzelend is. Dit geldt temeer, nu onterechte beschuldigingen van deze aard in de regel tot een zeer expliciete ontkenning leiden. In dit verband merkt de BAC nog op dat aangeklaagde, ook desgevraagd, niet heeft ontkend of uitgesloten seksuele belangstelling voor kinderen van twaalf jaar te hebben gehad. Daar komt bovendien bij dat klager “de zaak niet erger lijkt te maken dan deze is”, hetgeen zijn verklaring in zoverre betrouwbaar maakt. Klager zegt immers zelf ter zitting dat het gestelde misbruik maar kort (drie weken) heeft geduurd en beperkt van aard was (de genitaliën zijn nooit betast). Dit vergroot de overtuigingskracht van zijn verklaring op dit punt.

4.3 De slotsom van het voorgaande is dat de BAC tot de overtuiging is gekomen dat er gedurende een periode van drie weken sprake is geweest van in ieder geval betasten op een wijze die verder is gegaan dan een “vaderlijke knuffel” en die als seksueel misbruik is te omschrijven. Van andere gedragingen die als seksueel misbruik in de zin van art. 2.1 van de ‘Procedure bij klachten van seksueel misbruik’ (verder: de Procedure) zijn aan te merken is, gelet op de desbetreffende uitdrukkelijke ontkenning van aangeklaagde, onvoldoende gebleken. De klacht wordt dan ook deels gegrond en deels ongegrond geacht.

4.4 De BAC adviseert echter om geen maatregelen (in de zin van art. 17.1 van de Procedure) op te leggen. De overwegingen daartoe zijn:

- a) De beperkte duur en aard van het misbruik.
- b) De omstandigheid dat, ondanks het feit dat klager bij aangeklaagde in huis bleef wonen, herhaling is uitgebleven.

- c) De jarenlange vriendschappelijke relatie van aangeklaagde met klager en diens omgeving, ook nog in de tijd dat klager volwassen was.
- d) De hulp die aangeklaagde gedurende vele jaren aan klager heeft geboden. Aangetekend zij dat er geen aanwijzing is dat hierbij een seksuele intentie voorzat.
- e) De hoge leeftijd van aangeklaagde, zodat mede hierom niet voor herhaling gevreesd hoeft te worden.

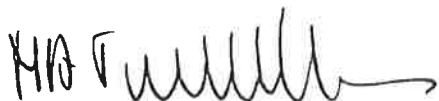
4.5 De BAC adviseert de aartsbisschop om klager schriftelijk te berichten overeenkomstig het voorgaande. Daarnaast wordt geadviseerd om in de brief aan klager aan te geven dat de aartsbisschop het in hoge mate betreurt dat klager zich als minderjarige onder toezicht van een priester tengevolge van diens seksueel misbruik onvoldoende veilig heeft gevoeld. Tot slot adviseert de BAC de aartsbisschop om aangeklaagde een afschrift van deze brief te sturen met daarbij als kanttekening dat de aartsbisschop teleurgesteld is in het toenmalig handelen van aangeklaagde.

5. Het advies

De Beoordelings- en Adviescommissie adviseert de aartsbisschop in het bisdom Utrecht: zoals is weergegeven in r.o. 4.5.

Dit advies is gegeven op 4 augustus 2008 door: mr. M.A.F. Tan- de Sonnaville, voorzitter, mrs. R.J.M. Smit en M.P.P.M. Merx, leden, bijgestaan door mr. S.R.M.I. Roos-Bollen, griffier.

Namens de BAC

Mr M.A.F. Tan-de Sonnaville,
voorzitter